

Protokół Nr XLI/2014
z obrad XLI sesji Rady Powiatu IV kadencji,
która odbyła się w sali konferencyjnej nidzickiego Ratusza
w dniu 29 sierpnia 2014 r.

Przewodniczący Rady Powiatu p. Jacek Kosmala otworzył obrady sesji o godzinie 12:00, następnie przywitał przybyłych gości w tym Starostę- p. Grzegorza Napiwodzkiego, Wicestarostę- p. Lecha Brzozowskiego, Sekretarz- p. Elżbietę Bieniek, Skarbnik- p. Renatę Mróz, dyrektorów i kierowników jednostek powiatowych, wydziałów Starostwa Powiatowego, przedstawicieli partii politycznych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, służb mundurowych, przedstawicieli lokalnych mediów i wszystkich przybyłych, którzy zaszczylili sesję swą obecnością.

Przewodniczący oświadczył, że zgodnie z listą obecności w sesji uczestniczy 11 radnych, co stanowi quorum pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji.

Listy obecności radnych i przybyłych gości stanowią załączniki nr 1 i 2 do niniejszego protokołu.

Ad.1.

Przewodniczący Rady Powiatu p. Jacek Kosmala stwierdził, że porządek obrad sesji został dostarczony radnym wraz z materiałami sesyjnymi w regulaminowym terminie. Następnie spytał czy są do niego uwagi. Uwag nie było i porządek obrad został jednogłośnie przyjęty przez radnych.

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji i przedstawienie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
3. Sprawozdanie z działalności Zarządu i wykonania uchwał Rady.
4. Interpelacje i zapytania radnych.
5. Sprawozdania z działalności w roku szkolnym 2013/2014 niepublicznych jednostek oświatowych.
6. Sprawozdania stałych komisji Rady z działalności w I półroczu 2014 r.
7. Informacja o kierunkach kształcenia w placówkach oświatowych podległych Powiatowi Nidzickiemu w roku szkolnym 2014/2015 i o przygotowaniu szkół do nowego roku szkolnego.
8. Podjęcie uchwał w sprawach:
  - 1) zmian w budżecie powiatu na rok 2014,
  - 2) udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Nidzica,
  - 3) zmiany uchwały Rady Powiatu w Nidzicy Nr XIII/68/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu określającego tryb i kryteria przyznawania nagród dla nauczycieli ze specjalnego funduszu nagród za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze,
  - 4) wyrażenia zgody na oddanie w najem sal dydaktycznych stanowiących własność Powiatu Nidzickiego, będących w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy,
  - 5) wyrażenia zgody na oddanie w najem sali gimnastycznej stanowiącej własność Powiatu Nidzickiego, będącej w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy,
  - 6) wyrażenia zgody na oddanie w najem 2 m² ogrodu nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Nidzickiego, będącej w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy.
9. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
10. Wolne wnioski.

Ad.2.

Uwag do protokołu z poprzedniej sesji nie zgłoszono. Został przyjęty jednogłośnie.

Ad.3.

Do obrad dołączył Radny p. Waldemar Słupski, na sali odtąd obecnych było 12 radnych.

Starosta p. Grzegorz Napiwodzki złożył sprawozdanie z międzysesyjnej działalności Zarządu i wykonania uchwał Rady. Sprawozdanie to stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Ponadto Starosta przedstawił następujące informacje:

- Podpisanie umowy na dofinansowanie boiska wielofunkcyjnego w kwocie 150.000,00 zł. z Ministerstwem Sportu. Umowa została podpisana dnia 8 sierpnia 2014 r. Rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło 29 sierpnia br. Inwestycja może ruszyć już na początku września. Czynione jest wszystko w celu zrealizowania tego zadania. Pan Starosta poinformował radnych, że wpłynęła tylko jedna oferta dotycząca w/w przetargu, niestety przekracza ona wartość zabezpieczonych środków w budżecie o 20.000,00zł, dlatego najprawdopodobniej w poniedziałek dnia 1 września o godzinie 15:00 zostanie zwołana sesja nadzwyczajna, w której trzeba będzie podjąć decyzję o przesunięciu kwoty w budżecie.

- Kolejna informacja dotyczyła projektu szkoleniowego. Starosta przypomniał, że 18 września 2012 każda z placówek oświatowych na terenie powiatu musiała złożyć deklarację dotyczącą udziału w projekcie szkoleniowym. Szkolenie dyrektorów odbyło się 17-18 grudnia 2013 roku w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy. Umowa podpisana była dnia 29 marca 2014 r. na kwotę 834.065,00 zł. Umowa z kierownikiem projektu została zawarta 2 czerwca 2014 roku. P. Starosta poinformował radnych, że na każdego pracownika projektu ogłaszany jest przetarg nieograniczony.

- Została ukończona termomodernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy. Starosta przypomniał, że środki które zostały przekazane na ten cel sięgały kwoty 276.000,00 zł.

- Ponadto, Starosta poinformował radnych o podpisaniu listu intencyjnego dotyczącego informatyzacji zasobów geodezyjnych.

- Starosta podał również bardzo istotną informację dotyczącą rozbudowy szpitala i rozwoju opieki długoterminowej. ZOZ prawdopodobnie otrzyma pieniądze na inwestycję z Funduszy Norweskich, a jest to suma 18.000.000,00 zł. Jeżeli tak się stanie to do końca 2016 roku trzeba będzie zabezpieczyć wkład własny.

- Ponadto p. Starosta poinformował, że w 2014 roku nie uda się przeprowadzić modernizacji Państwowej Straży Pożarnej, jednak są zapewnienia, że w 2015 roku spłyną do Powiatu 2.000.000,00 zł przeznaczone na ten cel.

- Ostatnia informacja przekazana przez Starostę dotyczyła zakończenia budowy chodnika w Łynie, inwestycja wyniosła 27.414,92 zł. Znacznie poprawi ona bezpieczeństwo mieszkańców.

Wiceprzewodniczący Rady Powiatu p. Paweł Bukowski poprosił Starostę o przekazanie w formie pisemnej informacji dotyczącej boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy.

Więcej pytań nie było

Ad.4.

Radni nie zgłosili żadnych pytań oraz interpelacji.

Ad.5.

p. Tadeusz Danelczyk przedstawił sprawozdanie z działalności Ośrodka Szkolenia Zawodowego „UNIVERSUS” w Nidzicy w roku szkolnym 2013/2014. Sprawozdanie stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

Pytań i uwag do sprawozdania nie było.

p. Jacek Skawski przedstawił sprawozdanie z działalności Warmińsko- Mazurskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Olsztynie Centrum Edukacji w Nidzicy za rok 2013/2014. Sprawozdanie stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu.

p. Edward Rozmus zwrócił uwagę na technologię używaną w ZDZ. Chodzi o CNC czyli maszyny (obrabiarki) sterowane numerycznie. Pogratulował p. Dyrektorowi, który jako pierwszy w Nidzicy wprowadził tę technologię.

P. J. Skwarski powiedział, że środki pozyskane na nowoczesne oprogramowanie pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego. Nadmienił, że kształcenie pracowników w bardzo dużej mierze było prowadzone na potrzeby pracodawców.

P. Starosta podziękował p. Dyrektorowi za dotrzymanie umowy dotyczącej ilości uczniów. Podkreślił, że przy dobrej współpracy i chęci obu stron poprawi się sytuacja na rynku.

Pytań i uwag do sprawozdania nie było.

P. Ewa Gałka Dyrektor Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Nidzicy przedstawiła sprawozdanie z działalności Ośrodka w roku szkolnym 2013/2014 r. Sprawozdanie stanowi załącznik nr 6 do niniejszego protokołu.

p. Waldemar Słupski proponował, żeby p. Dyrektor E. Gałka, zaprosiła radnych do nowego Ośrodka na ul. Krzywej. Przekonywał, że jest co obejrzeć, bo Ośrodek jest bardzo ładny.

p. Starosta pogratulował i podziękował p. E. Gałce za stworzenie 170 miejsc pracy w Ośrodku w Nidzicy.

Pytań i uwag do sprawozdania nie było.

P. Dyrektor Edmund Smoliński przedstawił sprawozdanie z działalności szkoły AWA – Mebel w Piątkach za rok 2013/2014, który stanowi załącznik nr 7 do niniejszego protokołu. Pytań i uwag do sprawozdania nie było.

Ad.6.

P. Leszek Chojnacki w zastępstwie p. Zbigniewa Wernika przedstawił sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z działalności w I półroczu 2014 roku. Sprawozdanie stanowi załącznik nr 8 do niniejszego protokołu.

Uwag i pytań do sprawozdania nie było.

P. Leszek Chojnacki przedstawił sprawozdanie Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki, Zdrowia, Opieki Społecznej i Pomocy Rodzinie z działalności w I półroczu 2014r. Sprawozdanie stanowi załącznik nr 9 do niniejszego protokołu.

Pytań i uwag do sprawozdania nie było.

p. Robert Radzymiński w zastępstwie p. Eweliny Szymańskiej przedstawił sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Budżetu i Finansów, Rolnictwa i Ochrony Środowiska z działalności w I półroczu 2014r. Sprawozdanie stanowi załącznik nr 10 do niniejszego protokołu.

Pytań i uwag do sprawozdania nie było.

Ad.7.

p. Sławomir Knapiński przedstawił informację w formie prezentacji dotyczącą kierunków kształcenia w placówkach oświatowych podległych Powiatowi Nidzickiemu w roku szkolnym 2014/2015 i o przygotowaniu szkół do nowego roku szkolnego. Informacje te stanowią załącznik nr 11 do niniejszego protokołu.

p. Starosta dodał krótki komentarz dotyczący kwestii finansowych. Powiedział, że pieniądze z subwencji oświatowej będą takie same, pomimo, że jest mniejszy nabór uczniów do liceum. Większy za to jest nabór do technikum.

Pytań nie było.

Ad. 8.

Salę opuściło dwóch radnych p. Edward Rozmus oraz p. Zdzisław Napiórkowski na Sali obecnych było 10 radnych.

Ad.8.1.

P. Renata Mróz przedstawiła projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie zmian w budżecie powiatu na rok 2014.

Pytań i uwag do uchwały nie było.

Rada Powiatu w obecności 10 radnych jednogłośnie podjęła uchwałę nr XLI/278/2014 w sprawie zmian w budżecie powiatu na rok 2014, który stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Ad.8.2.

P. Renata Mróz przedstawiła projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Nidzica.

Pytań i uwag do uchwały nie było.

Rada w obecności 10 radnych jednogłośnie podjęła uchwałę nr XLI/279/2014 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Nidzica, która stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

p. J. Kwiatek podziękował w imieniu pracowników Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej i czytelników (młodzieży i dzieci). Podkreślił, że w imprezie uczestniczyć będzie ponad 1000 osób. Podziękował również za siedmioletnią współpracę. Ponadto p. Kwiatek przedstawił program „ VII Maratonu Kulturalnego – nidzickie spotkanie z książką i teatrem”. Maraton będzie się odbywał 27-29 października, a na celu ma przybliżyć postać Kolberga - etnografa i kompozytora.

P. Kwiatek bardzo serdecznie zaprosił obecnych na udział w maratonie.

Ad.8.3.

p. Sławomir Knapiński przedstawił projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu w Nidzicy nr XIII/68/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu określającego tryb i kryteria przyznawania nagród dla nauczycieli ze specjalnego funduszu nagród za ich osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze.

Pytań i uwag co do uchwały nie było.

Rada Powiatu w obecności 10 radnych jednogłośnie podjęła uchwałę XLI/280/2014 w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu w Nidzicy nr XIII/68/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu określającego tryb i kryteria przyznawania nagród dla nauczycieli ze specjalnego funduszu nagród za ich osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze , która stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Ad.8.4.

P. Iwona Urbanowicz przedstawiła projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem sal dydaktycznych stanowiących własność Powiatu Nidzickiego, będących w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy.

p. Rabczyński powiedział, że na Komisjach nie było dyskusji co do uchwały, bo jak można dyskutować o czymś, co już dawno zostało zatwierdzone. Przedstawił historię szkoły UNIVERSUS, powiedział m.in. o tym że jest prowadzona od 15 lat przez rodzinę p. Kumelskiego - obecnego radnego Rady Powiatu. Najpierw p. Kumelski był dyrektorem UNIVERSUS a, gdy został Burmistrzem Nidzicy szkoła została przeniesiona do Zespołu Szkół nr 2. Kiedy został radnym powiatu po kilku miesiącach znalazła się w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy. P. Rabczyński powiedział również, że po przeanalizowaniu czynszów które UNIVERSUS płaci, stawki są dostosowane na korzyść szkoły. Pierwszy czynsz w granicach 1000 zł został narzucony dyrektorowi natomiast był dwa razy mniejszy, niż w Zespole Szkół nr 2, na niekorzyść organu prowadzącego. P. Rabczyński poprosił p. Dyrektora o przedstawienie na piśmie, jak te koszty czynszów się kształtują, wliczając wszystko (łącznie z kosztem śmieci, wody itp.). Następnie zwrócił się z pytaniem do mecenasa Edwarda Ośko czy wymienione działania są zgodne z prawem, że bliska rodzina radnego prowadzi szkołę na mieniu powiatowym.

P. Ryszard Kumelski powiedział, że od wielu lat ma rozdzielność majątkową, odkąd był Burmistrzem, więc chciałby, żeby to zostało wzięte pod uwagę. P. Kumelski zaznaczył, że jeżeli zrobi coś nie tak, to p. Radny Rabczyński stara się uderzać w jego rodzinę. Mecenas Edward Ośko poprosił o czas na zapoznanie się ze sprawą.

Więcej pytań i uwag nie było.

Rada Powiatu w obecności 10 osób podjęła uchwałę nr XLI/281/2014 w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem sal dydaktycznych stanowiących własność Powiatu Nidzickiego, będących w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy stosunkiem głosów: 9 - „za”, 1 - „wstrzymujący się”, która stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Ad.8.5.

P. Iwona Urbanowicz przedstawiła projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie wyrażenia zgody na najem sali gimnastycznej stanowiącej własność Powiatu Nidzickiego, będącej w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy.

P. I. Urbanowicz zaznaczyła, że na komisjach nie było zastrzeżeń co do projektu uchwały.

Pytań i uwag nie było.

Rada Powiatu w obecności 10 radnych jednogłośnie podjęła uchwałę nr XLI/282/2014 w sprawie wyrażenia zgody na najem sali gimnastycznej stanowiącej własność Powiatu Nidzickiego, będącej w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy, która stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Ad.8.6.

P. Iwona Urbanowicz przedstawiła projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem 2m² ogrodu nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Nidzickiego, będącej w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy.

Pytań i uwag do projektu uchwały nie było.

Rada Powiatu w obecności 10 radnych jednogłośnie podjęła uchwałę nr XLI/283/2014 w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem 2m² ogrodu nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Nidzickiego, będącej w trwałym zarządzie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy, która stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Ad.9.

Ze względu, iż nie było zapytań i interpelacji radnych, punkt ten stał się bezprzedmiotowy.

Ad.10.

Przewodniczący Rady Powiatu poinformował radnych o zwołaniu sesji nadzwyczajnej w poniedziałek 1 września o godzinie 15:00 w sali 23 w Starostwie Powiatowym w Nidzicy.

P. S. Rabczyński przypomniał sytuację z czerwcowej Sesji Rady Powiatu, podczas której minutą ciszy została uczczona śmierć śp. Marii Szczepkowskiej. Powiedział, że opuścił w tym momencie salę nie dlatego, że protestował przeciw temu (jak w wywiadzie dla Gazety Nidzickiej ujął p. Kumelski powołując się na całą Radę), tylko dlatego, że nie chciał brać w tym udziału. P. Rabczyński stwierdził, że p. Kumelski przedstawił go w świetle niekorzystnym, ponieważ czytelnik mógł zrozumieć, że p. Rabczyński jest przeciwny śp. P. Marii Szczepkowskiej, a jest całkowicie odwrotnie. Powiedział, że p. Maria Szczepkowska zasługuje na pamięć, ale nie na wniosek p. Sosnowskiego. P. Rabczyński nadmienił, że został bardzo poruszony taką wypowiedzią. Wypomniał p. Kumelskiemu przeszłość wymieniając wyrok sądowy i podkreślił, że nie ma on prawa na temat p. Rabczyńskiego się wypowiadać.

P. Ryszard Kumelski odpowiedział, że na Komisji Oświaty, która odbyła się przed sesją p. Kosmala powiedział, że był u niego p. Sosnowski z prośbą o uczczenie pamięci Śp. M. Szczepkowskiej mówiąc, że ma upoważnienie od rodziny. Jak wiadomo każdy wniosek należy przegłosować, p. Kumelski powiedział, żeby p. Przewodniczący zrobił to bez

ogłoszenia na początku sesji, bo ma takie prawo, żeby nie dać nikomu żadnych niepotrzebnych argumentów. Wy tłumaczył, że w Gazecie Nidzickiej powiedział, że p. Rabczyński nie chce uczestniczyć w gierkach politycznych. Nadmienił, że ma inne zdanie i wytłumaczył dlaczego. Na łamach prasy wytłumaczył, o co chodziło.

P. Rabczyński spytał, czy na czerwcowej sesji komuś czegoś zabraniał. Swoją postawę wytłumaczył po fakcie. Zwrócił się do p. Kumelskiego, słowami: że miał takie prawo i nie pozwoli sobie pluć w oczy i wmawiać, że deszcz pada. P. Kumelski nie ma prawa go pouczać, gdyż obaj panowie stoją na różnych „półkach”.

P. R. Kumelski odpowiedział, że na dany temat nie będzie się wypowiadał i wytykał czyjejs przeszłości, bo będzie to groteskowe. Powiedział również, że każdy ma prawo do zachowania się w taki sposób, jak p. Rabczyński i tego nie potępiał. Stwierdził, że faktycznie obaj panowie są na różnych „półkach”, ale p. Kumelski nie zamierza się wspinać wyżej, nie uskuteczni też żadnych gierki politycznych.

Przewodniczący Jacek Kosmała prosił obu panów o zakończenie dyskusji na ten temat.

P. Janusz Kwiatek poinformował, że jego biblioteka w sierpniu realizowała projekt: „Internet bez granic, nie bój się myszy” skierowany do osób powyżej 45 roku życia oraz osób bezrobotnych. Żeby dotrzeć do tych osób trzeba było zwrócić się do Powiatowego Urzędu Pracy. W tym miejscu bardzo dziękował p. Dyrektor, pracownikom oraz Doradcom Zawodowym. Osoby szkolone bardzo skorzystały na kursie, za co bardzo dziękuje.

Wiceprzewodniczący Rady Powiatu – Paweł Bukowski przedstawił temat poruszony na sesji Rady Miejskiej dotyczący ławeczek na ul. Warszawskiej. Poruszono również temat drzew, więc proponował, by takie tematy załatwiać bezpośrednio z p. Dyrektorem Powiatowego Zarządu Dróg p. Jackiem Dłuskim, a nie na sesji.

P. Ryszard Kumelski odpowiedział, że nikt z ul. Warszawskiej nie sygnalizował potrzeby ławeczek, natomiast mieszkańcy ul. Olsztyńskiej zgłaszali wnioski. Było to po uchwaleniu budżetu i te koszty nie były przewidziane. Taka potrzeba została zasygnalizowana p. Staroście. Zaznaczył, że cieszy się ogromnie z wykonania tego zabezpieczenia przy Biedronce na ul. Olsztyńskiej, co spowodowało zmniejszenie ilości kolizji.

P. Bukowski zaznaczył by, przy uchwalaniu kolejnego budżetu wziąć pod uwagę ustawienia takiego samego typu ławeczek w całym mieście.

Starosta powiedział, że składane wnioski trzeba kierować do odpowiedniego organu. Wyraził prośbę do p. Bukowskiego o złożenie wniosku na ławeczki, tak, jak to się powinno odbywać.

P. Bukowski powiedział, że właśnie to jest problem czekania na składanie pism. Powiedział, że na sesji Rady Miejskiej padły takie pytania i warto coś z tym zrobić.

P. Przewodniczący powiedział, że dziwnym zwyczajem na sesjach Rady Miasta podejmowane są tematy powiatu. Na jednej sesji, gdzie omawiano budżet gminy, kluczowym tematem był szpital. Rada Powiatu działa na podstawie Statutu. Tam napisane jest, że w okresie międzysesyjnym każdy radny ma prawo do zadawania pytań i skierowania się do odpowiedniego organu w celu otrzymania odpowiedzi. Jeżeli chodzi o boisko, to w prasie było napisane na jakim etapie jesteśmy. Nie trzeba składać na piśmie pytań i interpelacji można zadzwonić i się wszystkiego dowiedzieć. Zrobiono z Rady Powiatu nieudaczników i leni. Uważano, że na działce nic się nie dzieje, więc chcą ją odebrać. A tymczasem został ogłoszony przetarg na wykonawstwo tego projektu. Zawsze są podejmowane starania w celu uzyskania środków na realizację projektów. P. Przewodniczący skierował prośbę do p. Bukowskiego i p. Kwiatka, żeby na sesji Rady Miejskiej informowali, żeby pytania odpowiednio kierować na piśmie, a nie robić z tego sensacji.

Przewodniczący Rady Powiatu wobec wyczerpania porządku obrad o godzinie 14:50 zamknął XLI Sesję Rady Powiatu.

Na tym protokół zakończono.

Protokołowała:

Małgorzata Wojtaszewska

Przewodniczący Rady

/-/ Jacek Kosmala